

Reisverslag dd 16-01-2015

Beste betrokkenen bij onze projecten,

Het is hier nu vrijdagmiddag. Bloedheet, ontstellend droog. En stoffig.

Ik wil jullie als betrokkenen bij al onze Ghanese projecten op de hoogte houden van alles wat deze week heeft gespeeld.

De reis hierheen werd voornamelijk gekenmerkt door het maximaal benutten van mijn bagagemogelijkheden: 3 stampvolle koffers en 2 stuks handbagage, waarvan de VividI met zijn gewicht nadrukkelijk aanwezig was.

De maandag daarvoor hadden Dr Benneh en Agnes al in paniek contact gezocht, toen hun visumaanvraag in Accra werd afgewezen, omdat ze geen originele uitnodigingsbrieven hadden.

Konden ze onverrichterzake met het ziekenhuisbusje weer terug naar Drobo. Na afgelopen dinsdag weet ik wat dat betekent!

De originele papieren had ik nu bij mij en zij waren zondagmiddag wederom in het busje gestapt, naar Accra. Daar had ik in het hotel kamers voor ze gereserveerd.

Het weerzien zondagavond was hartverwarmend!!!!

Huib had, misschien gebruikmakend van termen die een pastoraal medewerker niet passen, in de Nederlandse ambassade een nieuwe afspraak voor ze gemaakt. Ik heb ze daar naar binnen begeleid en moest in de wachtruimte afwachten.

De visumaanvraag werd gehonoreerd, maar het visum is maandag a.s. pas af te halen. Zij reizen dus zondagmorgen voor de 3^e keer voor een visum naar Accra, waar ik maar weer hotelkamers voor ze heb geboekt.

Na het bezoek aan de ambassade was een afspraak gepland bij ene Charles Allotey, een farmaceut, van wie ik via Frans Lindelauf en een collega van hem, het adres had gekregen. Hij zou oplossingen kunnen realiseren voor het probleem van de insuline in St Mary's Hospital. Verrassend was, dat de apotheker van het ziekenhuis het belangrijk genoeg vond om maandag bij ons aan te sluiten.

Het gesprek was boeiend. Een oplossing is er, zij het, dat er een bedrag voor leverantieggarantie moet worden betaald om voorrang te krijgen wanneer medicatie beschikbaar is. Corruptie? Denk dat dit de echte wereld is.

Het bedrag is \$5000 voor 3 jaar. Benneh kwam toen zelf op het idee om dan een gezamenlijke afspraak te maken met alle andere ziekenhuizen in de regio, mits de bisschop daarmee akkoord zou gaan. Een constructief denken van deze aard was in mijn ogen in St Mary's managementteam ongekend. Geweldig!

En ik ga, niet gehinderd door de hiërarchische schroom van het team hier, wel met de bisschop babbelen, als hij hier in Nederland is.

Gistermiddag schijnt het hele managementteam vergaderd te hebben over het probleem en de oplossingen. Zij gaan akkoord met de leveringsoplossing en kwamen toen met verrassende ideeën voor de distributie. Overal in de regio posten die kleine gebieden bedienen, zoals dat eigenlijk in de Ghanese gezondheidszorg zou horen te zijn geregeld. Perfect!! Een oplossing zoals het in hun eigen organisatiestructuur past. En constructief meedenken!

Ik denk dat we met de signalering van het probleem, het leveren van een basisidee en het daarna nooit meer loslaten en inmasseren, echt iets hebben losgemaakt, waarvan meer dan de regio van Drobo kan en zal profiteren.

Iets met je door iets laten "raken", het serieus opnemen en het nooit meer loslaten tot het echt in beweging is naar een oplossing.....

Tot zover het medicatieverhaal.

De rit dinsdag in het ziekenhuisbusje was buitengewoon "interessant". Het opende mijn ogen voor een stuk Ghana wat ik, in dit gortdroge jaargetijde, niet kende. Het doet je wat om mensen echt in een onvoorstelbare stofwolk te zien leven en trachten te overleven. Een rit van 11 uur, geplet tussen enerzijds bagage en anderzijds Agnes, is niet bevorderlijk voor de ontwikkeling van het begrip "comfort". Had het voor geen goud willen missen!

De ECG-productie.

De 2 jongens doen het fantastisch en zijn bloedserieus. Agnes is ook met de ECG's bezig, maar heeft haar handen vol aan abdominale echo's waar ik haar soms wonderen zie verrichten.

Vooraf Thony is begaafd en verricht het leeuwenaandeel.

Heerlijk klasje van ons!

En verrukkelijke mensen om mee te werken.

Gewoon een hoop lol, maar intussen bloedserieus bezig, terwijl ik ze, ook tijdens het echoën, steeds meer klinisch inzicht en besef probeer bij te brengen. Vooral die 2 knullen zijn daarin 2 sponsen die alles in zich opnemen.

Ik denk dat we in die 3 mensen in tijd en inspanning echt moeten investeren, want zij worden de expert-kern hier op dit gebied. En artsen en managementteam beginnen dat ook te begrijpen.

Ik ben geleidelijk bezig een kern van mensen hier op te bouwen die iets te zeggen hebben over hun gebied en die nu ook gaan beseffen, dat een ECG wel nodig is, maar dat het gebruik als "window dressing" niets toevoegt aan de gezondheidszorg hier. Dat een eenvoudig echo (toch weer die Vscan?) daar oneindig veel aan toevoegt en dat men hier veel meer moet gaan nadenken met welke diagnose men hier nu eigenlijk aan het werk is.

De kinderen in St Mary's.....

Wezenlijk is hier nog niet veel veranderd.

Of toch wel?

Ik heb uitgebreid met Sr. Theresa gesproken en er is echt behoefte aan loombandjes!!!!

Ook boekjes zijn welkom.

Het bellenblazen heeft men niet zo voor ogen. Wel altijd leuk voor een feestje op het voorplein!!! Zie foto's september 2014.

Ik zal kijken hoe we kunnen garanderen dat er altijd voldoende loombandjes (en ballonnen?) hier aanwezig kunnen zijn. Agnes en Benneh krijgen in ieder geval een hoeveelheid mee!

En de speeltuin?

Er lijkt hier een perfecte locatie te zijn, met veel schaduw en bomen. Ik zal proberen er foto's van te maken.

Maandag heb ik, hoop ik, een afspraak met het managementteam over dat onderwerp. Goed opletten, dat ze die schaduwrijke plek weer niet gaan rooien en omploegen om er milieutechnisch weer iets vreselijks mee te doen.

En de speeltuin in het UNHCR kamp?

Vanmorgen uitgebreid gesproken met Sr. Judith, nadat ik van haar een letterlijk verpletterende hug had overleefd.

We hebben afgesproken eerst te laten nagaan wat bij diverse scholen hier in Ghana gebruikelijk is als speeltoestellen. Ik heb zelf dan nog voor ogen dat de keuze daarvan vaak financieel gestuurd zal zijn, en niet door wat kinderen echt willen.

In mijn opinie willen kinderen van die leeftijd overal ter wereld hetzelfde als spel: klimmen, glijden, schommelen, moeilijke dingen doen en ergens uit flikkeren. We komen wel tot een ontwerp en misschien nemen we dat dan over in St Mary's. Een lokale timmerman schijnt hier wel een vakman te zijn, maar totaal geen verstand te hebben van speeltoestellen. Maar als we tot een ontwerp kunnen komen (zelf tekeningen maken? Misschien door een bevriende technicus of architect?), dan zouden mensen uit het kamp zelf, onder leiding van een deskundige, met aangeleverd en door ons betaald materiaal, geweldige dingen kunnen maken!

Dit idee verder uitwerken!

Zelf waren ze al bezig om een nieuw schoolgebouw neer te zetten. En een gebouw waarin binnen kan worden gespeeld. Er is dus enorme behoefte aan spellen die binnen kunnen worden gebruikt. Laten we maar gaan verzamelen en voor april mee sturen in de St Jansdalcontainer.

Ik was overigens onder de indruk van wat ze in het kamp allemaal al zelf hadden gebouwd aan nieuwe latrines, de start van schoolgebouw en ontspanningsruimte. En zelfs een soort "greenhouse" met eigen watervoorziening om groente en fruit te kweken. Zoals ook het idee mij trof, dat je een speeltuin best kunt realiseren bij schaduwrijke bomen, maar dat je ook een plek kunt uitzoeken en die zelf omzomen met vruchtbomen, zodat je zowel schaduw als mango's hebt.

Ik leer hier oneindig veel!

Dan de school in het kamp.

Ik had van een duik-collega het aanbod gekregen voor een substantieel bedrag, mits gebruikt voor een doel dat katholiek was en een school was. Er is in het kamp een basisschool die is gewaarborgd door de UNHCR. Een middelbare school is alleen mogelijk in Ghana zelf, mits er geld is.

Één leerling per jaar, gedurende 3 jaar, kost CD3000. Dan hebben ze een middelbare-school diploma. En uitzicht op een baan of een verdere opleiding. En dus een toekomst!!!!

Ik ga ook dat idee uitwerken, want het geven van een toekomst leek eerst onmogelijk. Misschien ook iets om als doel naar diverse scholen en kerken te ventileren om een continue realisering hiervan te kunnen waarborgen.

Het verwerkelijken van een naaiatelier wordt ook toegejuicht. Dus laat al die hand- en voet-aangedreven Singer's maar komen, dan verschepen we ze wel.

Maandag zal ik met Judith een nieuwe afspraak maken. En ik heb ook van de chieft toestemming om uitgebreid foto's en video's in het kamp te maken, mits volwassenen er niet herkenbaar op staan.

En dit was nog maar de eerste week.

Vanavond zal ik het internet weer testen.

Morgen hier op het terrein foto's en video's maken.

Vanmiddag was het al vroeg stil.

Toen ben ik maar naar de "hut" gegaan, waar het ook erg stil is.....

Eerst maar eens de afwas gedaan met je handjes en een blok zeep, wat is opgebouwd uit chemie, die bij ons al een halve eeuw streng verboden is.

Krijg je wel schone handjes van.

Hoewel ik niet zeker ben of ze al een pietsie aan het krimpen zijn.

Daarna buiten in de hier onverbiddelijke, en in Nederland zo schaarse, zon dit stukje zitten componeren. Naast me een glas Cola met ijsblokjes onmiskenbaar uit een vorm die in september door ons hier is achtergelaten.

Vanavond hangen Agnes, haar kleinzoon en Thony, misschien ook Emmanueel, hier waarschijnlijk weer op de bank.

Heerlijke mensen.

Zondagmorgen om 7AM met Francis naar de gospelkerk. Ik werd van harte uitgenodigd om daar uitgebreid foto's te maken. Voel toch enige gene, maar misschien doe ik het wel. Voor de rest dit weekend heel weinig anders om handen dan lezen, muziek luisteren, wat administratie doen.....

Ben nu wat uitgeblust na deze eerste week met al deze resultaten.

Ben wel opgetogen.

Maar had het zo graag, hier buiten de hut zittend, weer met iemand gewoon willen delen.

En er 's avonds samen weer heerlijk over willen napraten, wat we allemaal weer hadden beleefd en zo.....

En vooral wat het ons allemaal gewoon doet.....

Bel me maar.....

Reisverslag dd 21-01-2015

Beste betrokkenen bij onze projecten,

Vandaag de een na laatste werkdag hier in Ghana.

Afgelopen weekend is rustig verlopen. Geen onverwachte activiteiten als bruiloften waar je plots midden in zit.

Zaterdag 's morgens in de hitte hier wat zitten lezen en 's middags was ik meer dan welkom op de ER om daar foto's en video's te maken. Door Emmanueel geïntroduceerd bij de patiënten die dat op die manier allemaal prima vonden.

Verder een rustige dag.

Af en toe aanloop.

Agnes is hier kind aan huis en de twee jongens, Thony en Emmanueel komen met grote regelmaat langs.

De laatste dagen vragen we Angie voor de lunch wat meer te koken en zitten we hier met elkaar op Ghanese wijze gezamenlijk van een grote schaal een vorkje weg te prikken.

Waarna er een leuke discussie ontstond, waarom ik de kippenbotten niet ook nog op at!!!

Doen zij namelijk allemaal!

De maaltijden zijn daarom niet alleen heel gezellig maar ook nogal luidruchtig met knagende en krakend geluiden!

Ik heb me aan die gewoonte nog maar niet aangepast.

Toch is er een geleidelijk assimilatieproces gaande.

Zondagmorgen zou ik met Francis naar de kerk gaan. Agnes ging naar Accra. De kerk begon vroeg: 7AM

En dus zat Dirk om 6:30 al helemaal "kerk-vaardig" klaar.

6:45: doodse stilte. Geen Francis.

7:00 dito gebrek aan reacties en geluid. Ik begon net aan het besef te krijgen dat dit dus weer zo'n dag zou worden.

7:05 telefoon van Agnes! Die moest toch naar Accra?

Of ik klaar was? Uhhhh ja....

En toen was de lijn weer stil.

7:10 buiten is plots het geluid of er een stapel vuilnisemmers wordt omgeschopt.

Heftige rammelende herrie!

Agnes in een typisch Ghanese taxi!

Later door Bridget omschreven als: "yesterday I saw you in a very funny car!"

Toch naar de kerk. Halverwege nog even bij een winkeltje aan de straat aanleggen om wisselgeld te krijgen.

De dienst was weer geweldig.

Er ligt het verzoek om volgende keer uitgebreid video's te maken.

Al die kleurige mensen!

Overall scharrelen donkere kindjes rond, die je verbaasd staan aan te kijken.

Als enige "white man" in die hele kerk!

Het koor was weer geweldig en de solozanger kan nog steeds niet zingen!!!

Agnes verdween meteen na de dienst naar Accra en Dirk nam achter op de motor van Thony plaats om naar de "hut" te gaan. Schijnt wel opvallend te zijn geweest....

Maandagmorgen was er een stampvol programma, wat afgewerkt moest worden om 's middags weer naar het kamp te kunnen gaan.

Daar werden we allerhartelijkst ontvangen.

Het meisje van het echo in september was er nu ook en met de Vivid.i was nu wel een goed echo mogelijk.

Ik heb dus weer eens een aangeboren afwijking gezien die ik m'n hele leven nog niet onder ogen heb gehad. Hierover in Nederland verder discussie om tot een oplossing te komen. Lijkt mij wel mogelijk.

De rondleiding was weer boeiend en open. Thony gebruikte m'n fotocamera, terwijl ik video's maakte. Heel wat materiaal voor de film dus.

Dinsdag was het de wekelijkse marktdag. Dan komt de hele regio naar Drobo en is het gewoon stampend vol.

We verwachtten dus ook veel patiënten.

's Morgens dus welgeteld één!

Ik heb de resterende tijd gevuld met les geven.

Na de gezamenlijk lunch was het nog steeds stil.

En buiten bloedheet, droog en stoffig.

De middag heb ik maar besteed aan het bekijken van het onderkomen van Emmanueel, waarna we getweeën over de stampvolle markt zijn gaan kuieren.

Druk.

Kleurrijk.

Lawaaïg.

En onvoorstelbaar boeiend.

En als je in de buurt van de kramen met gedroogde vis komt, soms ook als je er niet in de buurt bent, meurt het intens met een aandoenlijke opgewektheid.

Vraag je dan niet af of je dat ooit wel durft te eten.

Nadat ik mijn bananen aan de kant van de weg heb zien kopen, weet ik, dat ik dit al een week eet. En lekker!

Gisteren uitgebreid gepraat over de speeltuin. Hopelijk vandaag een gesprek met het management.

Ik kom er geleidelijk achter dat het enthousiasme er best wel is, maar het is die overal overheersende primaire reactie op alles wat verandering is.

En wat geld en werk moet kosten.

Vandaag hiermee verder. Ook kijken of ik ze enthousiast kan maken om meer klinische ECG's te maken. Er moet echt daarin nog veel veranderen.

Maar ik krijg even geleidelijk de indruk dat ik met mijn opmerkingen serieus wordt genomen en recht van spreken krijg.

Ik denk dat het feit dat we hier altijd langer dan een week zitten verschil maakt.

En dat het feit dat er regelmaat in zit.

En dat we onze afspraken nakomen.

En ik denk dat het feit dat we in september wel zijn gekomen, terwijl anderen het lieten afweten, cruciaal is gebleken.

Ook speelt naar mijn idee een rol, dat ik duidelijk maak, dat enkele zaken ons heel diep hebben geraakt: het medicijnverhaal en de omstandigheden voor al die kinderen.

En dat ik duidelijk laat blijken, dat ik die zaken daarom niet meer los laat, maar doorga tot er iets is bereikt. Ik maak hier eveneens duidelijk dat we in Nederland met een heel beperkt aantal mensen verrekte serieus aan het werk zijn.

Als iets je echt raakt, moet je betrouwbaar zijn, je tanden er in zetten en niet meer loslaten tot er een doel is bereikt. Tot je voor die mensen die jou zo raken iets wezenlijks hebt gerealiseerd.

En er is al behoorlijk wat bereikt, ook deze anderhalve week:

- het medicijnverhaal is opgepakt. Ze zijn er zelf mee bezig. Ik zal wel een vinger aan de pols houden.
- In kamp en ziekenhuis is oprechte belangstelling voor het speeltuinproject. En zijn mensen nu ook hier bezig.
- Het maken van ECG's loopt prima. Alleen moeten de ECG's nog een serieuze plek in de diagnostiek krijgen. Ik ga vanmorgen eens aan de gang op de ward.
- Mijn twee jongens hier zijn geweldig. Ik wil die verder pushen tot uitgebreider diagnostisch werk. Ze hebben er de aanleg voor. Dan is er hier in St Mary's een expert-kern aan het ontstaan. Agnes vervult die functie al met haar echo's waar ze soms wonderen verricht.
- Het overleg met Sr Judith was verhelderend. Er zijn misschien meer mogelijkheden om enkele mensen een echte toekomst te geven. Schoolopleiding en zo.

Laten we zo doorgaan.

Het begon met het maken van echo's. Daaruit volgde, n.a.v. mijn foto's, de waarneming dat de kindjes hier absoluut niets te doen hebben.

Een reis met heel veel speelgoed en octopusjes, gaf hierin duidelijkheid. Natuurlijk konden we in september niets meer doen dan bellen blazen, loombandjes maken en kindjes knuffelen. Maar de reacties waren duidelijk en voldoende.

Nu kunnen we niet anders dan doorzetten.

Dat doen we dan ook maar.

Omdat het zo vreselijk leuk is om te doen.

Dirk

PS

Loop net naar het internet, wat waarschijnlijk toch wel weer dood is.

Wordt ik door Thony teruggedroepen. Ik heb vergeten m'n iPod mee te nemen naar de ECG-room. Iets met eigen sfeertje creëren en zo, zoals ik ook altijd in Harderwijk trachtte te doen. Tijdens het werk hier wisselen "country (keuze van Thony)" en "gospel elkaar met grote regelmaat af. En wedijveren in decibellen.

En de gebruikte electrodes heb ik ze op de muur leren plakken als een soort fantasievolle, persoonlijke collage. Hoort er straks in april nog te zijn.

Dirk